

gen, in plaats van naar den neus naar het oor grijpen, 3. de beweging komt in een geheel ander spiergebied: tong uitsteken in plaats van de hand geven, 4. perseveratie: men vraagt eerst de dreigbeweging, die al of niet volkomen gelukt en daarna de wenkbeweging, waarbij deze door de eerste beïnvloed wordt. Vaak treedt op de zoogenaamde „Ratlosigkeit” en komen geen bewegingen tot stand, dit komt voor bij de zwaarste vormen, waarbij in 't geheel niet juist gemanipuleerd wordt.

De motorische apraxie in engeren zin wordt door LIEPMANN ideokinetische apraxie genoemd, daarnaast onderscheidt hij de „gliedkinetische.”

De gliedkinetische apraxie komt hoofdzakelijk bij electieve processen (arteriosclerotische en seniele atrophie, progressieve paralyse) voor (massieve haardlaesies leiden tot verlamming). Het onderscheid met de cerebrale ataxie bestaat daarin, dat bij vele fijnere aangeleerde bewegingen: naaien, blazen, fluiten, in 't algemeen het begin niet gevonden wordt.

Zoowel bij den eersten als bij den tweeden vorm kunnen secundaire vergissingen voorkomen van ideatorischen aard.

Bij de *ideatorische apraxie* is het ideatorische plan door geheugen-opmerkzaamheids- en associatiestoornissen getroffen. Men ziet het zoogenaamde derailleren bij eenvoudige en gecompliceerde bewegingen. Als voorbeeld van een mijner patienten het volgende:

Pat. krijgt een sigaret met de opdracht die aan te steken. Hij krijgt er een lucifer bij en zegt dan: nu heb ik er twee. Hij neemt nu de sigaret achterste voren in den mond, blaast er op, draait er aan en nadat hem gezegd is: „Steek nu maar aan”, antwoordt hij: „Ja dan moet even mijn sigaar uit mijn mond, dat staat niet netjes.” Hij kijkt nu naar een lucifersdoosje en zegt: „kijk, daar heb je de koningin.” Nadat weer gezegd is: „Steek nu maar aan” grijpt hij een stethoscoop. Deze wordt weggenomen en daarna gezegd: „neem nu maar een lucifer.” Hij neemt nu de sigaret achterste voren in de hand en schuift die al draaiende langs de lucifersdoos. Hij wijst naar de figuur op de lucifersdoos en zegt: „dat is nu een vrouw, het is niet veel moois.” Vervolgens wordt weer aangehouden op het aansteken van de sigaret, en patient zegt: „Ach mijnheer (legt de sigaret neer, doet de doos open) het komt heel goed terecht,” (schuift heen en weer, stopt de sigaret in het doosje, daarop in de inkt-